

PRITRDILNO LOČENO MNENJE

SODNIKA TOMAŽA PAVČNIKA

K SODBI II IPS 1/2025 z dne 24. septembra 2025

1. Lahko soglašam, da v obravnavani zadevi ni utemeljen vrednotni sklep o obstoju pravno relevantne vzročne zveze med slabim delom policije na eni ter tožnikovim spodletelim sodnim varstvom zoper tatu njegove toplotne črpalke na drugi strani. Tako kot uspešno izpeljan predkazenski postopek ter kasnejša obsodilna sodba v kazenskem postopku nista pogoj za sodno varstvo posameznikovih civilnopravnih pravic, tudi neuspešen predkazenski postopek ni (pravna) ovira zanj.
2. S tem pravnim sklepom toliko lažje soglašam ob dejstvu, da tožnik s sodnim varstvom, ko je bil s strani kazenskega sodišča napoten na pravdo, niti poizkušal ni – čeprav je imel celo personalno tarčo: osebo, na katero se je nanašal račun, ki so ga našli na kraju zločina. Kako presoјati vzročno zvezo v položaju, ko posameznik dvigne roke nad zasebnopravnim varstvom v horizontalnih razmerjih, nato pa se zateče tožarit v nedrja države? Vprašanje je retorično.
3. Osrednje sporočilo bi zato po mojem mnenju moralo biti, da država – razen če tega ne urejajo posebne odškodninske sheme (kakor npr. tista po Zakonu o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj) - ni subsidiarno odškodninsko odgovorna za škodo, ki jo posameznikom povzročijo storilci kaznivih dejanj. Tožniku je škoda nastala s tatvino njegove toplotne črpalke. Za to škodo odgovarja tisti, ki mu je črpalko protipravno odtujil, ne pa država.
4. Ugovor zoper takšno stališče bi utegnil nasprotnik opreti na odločbo Ustavnega sodišča v zadevi Poropat (Up 1082/12 z dne 29. 5. 2014). V tam obravnavanem življenjskem primeru je bil oškodovanec pretepen in odvržen na smetišče, država pa (ob slabem delu) ni odkrila storilcev. Tam je Ustavno sodišče ugotovilo, da je bil s tem pritožnik prizadet v pravicah iz 34. in 35. člena Ustave (pravica do osebnega dostojanstva in varnosti ter varstvo pravic zasebnosti in osebnostnih

pravic). Za kaj takšnega v tokratnem primeru ne gre. Eno izmed osrednjih stališč v zadevi Poropat je: „Pri tem je jasno, da se pozitivne dolžnosti države stopnjujejo skladno s pomenom prizadete kazenskopravno zavarovane vrednote žrtve kaznivega dejanja. Iz doslej razloženega sledi, da opustitve dolžnosti države na področju preiskave kaznivih dejanj lahko pomenijo kršitev postopkovnega dela človekovih pravic iz 34. in 35. člena Ustave.“

5. S protipravno opustitvijo države v zadevi Poropat je bil oškodovanec prikrajšan za varstvo svojih osrednjih, najglobljih človeških vrednot. Država kot (po namišljeni družbeni pogodbi) garant mirnega človeškega sožitja je odpovedala najprej na primarni ravni, ko je bil posameznik žrtev posega v osebno dostojanstvo in varnost ter je bilo ogroženo najsvetejše in najbolj pomembno – spoštovanje njegovega življenja v biti in bistvu. V tokratni zadevi gre, kar je bistveno drugače, za premoženjsko škodo.
6. Zadeva Poropat zaradi svoje bistveno drugačne vrednotne substance ne nudi zaslombe za drugačno stališče kot je bilo sprejeto s sodbo Vrhovnega sodišča. Treba je torej nasprotovati težnjam, da bi bila država subsidiarno odgovorna v horizontalnih razmerjih. To je želel biti moj poudarek v tem pritrdilnem ločenem mnenju.

Ljubljana, 6. oktober 2025

Tomaž Pavčnik, l.r.

ODREDBA:

- PRILOŽITI K SODBI II Ips 1/2025